
CIRQUE DÉJÀ VU DOSSIER PEDAGÒGIC

---

1. Fitxa artística
2. La companyia LA BALDUFA
3. L'espectacle
4. L'argument
5. Propostes didàctiques
6. Bibliografia recomanada

Autor: **La Baldufa**

Direcció: **Ramon Molins, Luís Zornoza Boy i La Baldufa**

Música: **Óscar Roig**

Disseny de llums: **Anjos Fernández**

Disseny escenogràfic i de vestuari: **Carles Pijuan**

Construcció escenogràfica: **Xevi Planas, Ferran López, Carles Pijuan**

Vestuari: **Teresa Ortega**

Actors:

- Anselmo: **Carles Pijuan o Ferran López**
- Fausto: **Enric Blasi o Emiliano Pardo**

Producció i Distribució: **La Baldufa**

Coproducció:

INAEM - Ministerio de Cultura

ICIC - Generalitat de Catalunya

IEI - Diputació de Lleida

IMAC - Ajuntament de Lleida

Col·laboració:

Institut Ramon Llull

Fotografia per a material gràfic: **David del Val**

La Companyia de Comediants La Baldufa neix a Lleida, el maig de 1996.

Els objectius de la companyia són: oferir espectacles de gran qualitat artística; crear espectacles multidisciplinaris, utilitzant el màxim de recursos teatrals; oferir espectacles per a tots els públics, majoritàriament per públic infantil; i crear espectacles ideològicament compromesos amb els valors de solidaritat, tolerància i respecte.

Des d'aleshores fins ara han fet un llarg i exitós recorregut professional avalat per un treball curós, apostant per la creació i la qualitat.

Han viatjat per tota la geografia catalana, per gran part de l'espanyola i també per nombroses ciutats europees, participant en prestigiosos festivals i fires de teatre.

Amb els espectacles produïts, la companyia ha aconseguit **PREMIS** com:

PINOCCHIO

- Premi al Millor Espectacle, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2015
- Premi a la Millor Direcció, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2015

EL PRÍncep FELIÇ

- Premi a la Millor Adaptació Teatral, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2012
- Premi al Millor Espectacle, Amigos de Titeremurcia, Múrcia, Espanya, 2012

CIRQUE DÉJÀ VU

- Premi a la Millor Interpretació Masculina, Ex Aequo, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2010

EL LLIBRE IMAGINARI

- Premi al Millor Espai Escènic, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2008

EMBOLIC A LA GRANJA

- Premi Especial pel seu Contingut Didàctic i la seva Posada en Escena, 15a Fira de Titelles de Lleida, Catalunya, 2004

EL BARÓ DE MUNCHAUSEN

- Premi a la Millor Proposta Plàstica, Fira de Titelles de Lleida, Catalunya, 1999
- Premi Rialles de Catalunya al Millor Espectacle Infantil, La Nit de Santa Llúcia, Òmnium Cultural, Catalunya, 2000

- Premi al Millor Espectacle, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2001
- Premi a la Millor Escenografia, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2001
- Premi al Millor Espectacle Infantil, Premis del Públic " Els Millors del 2000", Teatre Metropol de Tarragona, Catalunya, 2001
- Premi al Millor Espectacle Infantil i Juvenil, Programa "Imagina 01", Centro Cultural Villa de Nerja, Espanya, 2001

A més d'aquests premis, la Red Española de Teatros, Auditorios y Festivales de Titularidad Pública a través de les seves comissions artístiques, atorga el segell de **RECOMANAT** als següents espectacles:

SAFARI
PINOCCHIO
EL PRÍncep FELIÇ
CIRQUE DÉJÀ VU
EL LLIBRE IMAGINARI
ZEPPELIN

El mèrit més important, però, és **la seva constant contribució a la formació de nens i nenes, petits espectadors, oferint-los-hi creacions de gran qualitat plàstica i teatral que són una bona eina per pensar, reflexionar, conversar i plantejar-se qüestions ètiques.**

De tots els seus espectacles destaquem: *El Baró de Munchausen, Embolic a la Granja, Zeppelin, El Llibre Imaginari, Cirque Déjà Vu, El Príncipe Felice, Pinocchio i Mon Pare és un Ogre.*

Cirque déjà vu és una obra de format mitjà, que combina diferents gèneres teatrals: titelles planes, màscares, titelles de guant, figures articulades, ombres xineses i treball d'actor.

Com tots els espectacles que ha produït la Baldufa potencia la imaginació dels nens i de les nenes, no és un relat tancat, amb una sola lectura, si no que suggereix, insinua, apunta... amb la finalitat de fer créixer la inventiva i l'enginy dels nostres infants.

I també com en d'altres produccions seves, (sobretot amb *El Llibre Imaginari*, 2007) la companyia utilitza diversos llenguatges: auditius, plàstics, i escènics.

A nivell auditiu podem apreciar: l'ús de la veu en off en un únic moment i molt determinat, les veus dels dos personatges –en diferents registres- i gran varietat de sons i músiques que ajuden a emmarcar el relat.

Pel què fa al llenguatge escènic hem de dir que l'escenografia resol de manera magistral l'explicació del pas del temps: l'espectacle està estructurat en dos temps narratius (present i passat) i s'utilitzen elements i situacions que fan que l'espectador visualitzi amb claredat en quin moment està situada cada escena.

L'obra es desenvolupa al voltant d'una carreta de circ on viuen els dos protagonistes, i els moviments d'aquesta ens ajuden a situar en el temps: el davant mostra el passat, els temps en que eren joves i feien circ, i el darrera, que ens mostra el present, els dos avis tal com viuen ara.

També ajuden a escenificar aquest pas del temps el vestuari, les veus dels personatges i el ritme.

L'espectacle relata, en primer lloc, una història de nostàlgia: dues persones grans recorden el seu passat, els seus anys comuns de joventut.

Relata també, una història d'amistat, que posa de relleu els lligams afectius que hi ha, i hi ha hagut, entre els dos, i ressegueixen passat el temps.

I per últim, representa un petit homenatge a la gent del circ i de les arts escèniques, en general, que es posa de manifest en diversos números de circ i en la varietat de recursos utilitzats.

La història que s'explica pretén despertar el respecte cap a la gent gran, posa de relleu el valor de l'amistat i, a la vegada, vol contribuir a interessar els nois i noies en l'art circense i en la conservació de tradicions i jocs antics.

El **Cirque déjà vu** explica la història de dos padrins –avis– antics comedians ambulants: l'Anselm i en Faust.

Viuen a la seva vella caravana plena de vestuaris, titelles, jocs de màgia i tota mena d'andròmines que, de joves, passejaven de poble en poble entretenint a grans i petits i encomanant la seva il·lusió amb els seus petits números de circ.

Recorden amb nostàlgia els seus temps de glòria, la duresa de la seva feina i els seus amors. Records que els faran comprendre que, amb els anys han mantingut un tresor molt ben guardat: la seva amistat.

Un matí qualsevol, aquests records s'aturen: l'Anselmo està malalt. Els seus records estan fugint i, ara, res és com abans. Té una malaltia neurodegenerativa, té alzheimer. Mai més serà com abans.

El padrí Anselmo cada dia escombra tots els racons de la seva vella caravana, amb semblant trist i decaigut, atrapat en les seves pròpies rutines, les hores es perden al seu voltant....

En Fausto serà l'encarregat de fer sentir les experiències passades a l'Anselmo amb l'objectiu de fer recordar les situacions viscudes ... "déjà vu": ja vist.

I per començar a recordar un bon dia arriba en Faust amb un regal. Es tracta d'una joguina, una petita caravana com la que tenien quan eren joves, com la que recorrien pobles i ciutats i on actuaven amb el seu circ ambulat, treballant amb el que sempre havia estat el seu somni: el món de l'espectacle.

A partir d'aquí el relat és un anar i venir entre el present i el passat, entre els records i la realitat, entre l'alegria de l'espectacle i la tristesa de la malaltia, envoltat sempre per l'amistat teixida al llarg dels anys.

Es succeeixen diferents números de circ realitzats amb senzillesa, i mantenint constants l'humor i la tendresa: el faquir, el domador de l'elefant, l'acròbata i, per últim, els pallassos.

I és amb el record dels pallassos que s'entronca el passat i el present, revivint el seu número estrella: on l'Anselmo fa palès un moment de lucidesa en la seva perllongada absència.

El final, però és inevitable, la Baldufa no falseja la situació, no desperta falses esperances. Té l'encert, la sinceritat i el coratge d'acabar amb l'evidència de que, en l'Alzheimer, ja no hi ha tornada enrere.

L'espectacle que us oferim presenta diferents possibilitats d'aprofitament didàctic. L'edat dels nens i nenes que tenim al davant, els seus interessos i les seves vivències personals –sobretot en el cas de l'Alzheimer- condiciona en gran manera el treball que podem fer, tant abans com de després d'anar al teatre.

Ofereix possibilitats de reflexió i de treball relacionades amb els temes que es deriven del relat: el fet de ser gran, el passat, l'amistat i en un altre ordre, el circ.

Val la pena aprofitar l'ocasió que ens brinda l'obra per promoure el diàleg i el debat entre els nens i nenes, fent-los expressar els seus sentiments, manifestar les seves opinions i així ajudar a conformar el seu caràcter, la seva personalitat.

5.1 Abans d'anar al teatre

1. Cal situar a l'alumnat: cal explicar on van i què van a veure. Els infants s'han d'habituar a fer aquest exercici previ d'informació de la mateixa manera que els adults llegim una crítica al diari, un programa de mà o escoltem una recomanació d'amics o de la ràdio d'un espectacle determinat, a fi de conèixer el més essencial.

No cal detallar l'argument, només és necessari que els donem resposta a la pregunta: què anem a veure? (Per exemple –en el cas que ens ocupa- anem al teatre a veure una història de dos avis, de dos padrins, que de joves treballaven al circ i ara fan memòria de la seva joventut. Però hi ha alguna cosa que els ho impedeix...)

Segons l'edat dels nens i nenes (i sobretot si són petits) és necessari fer referència als dos temps narratius de l'espectacle. Hi ha coses que passen ara, i altres que van passar fa temps, i es van intercalant.

2. Un repte que tenim és el d'educar espectadors, ensenyar als nens i nenes a ser públic.

Això implica que han de tenir un bon comportament, un comportament cívic i respectuós: han d'estar en silenci, ben asseguts, respectar a les persones que tenen al seu voltant –al davant i al darrera- i respectar el treball dels actors, que durant l'obra estan treballant perquè ells –el públic- passin una bona estona. Si aconseguim que, des del primer moment, estiguin atents ens assurem que entenen millor l'argument i gaudiran més de l'espectacle.

5.2 Durant la representació

Podem fer petits "encàrrecs" als joves espectadors perquè al llarg de la representació fixin de manera especial la seva atenció en algun element-situació-aspecte del que estan veient.

- Un grup es pot fixar en l'Anselmo. Hi ha situacions que denoten que està malalt. Que en retinguin dues (o tres) per explicar-les després.
- Un altre grup pot fixar-se amb l'actitud d'en Fausto, l'amic de l'Anselmo. Ell es proposa ajudar el seu amic a recordar: que retinguin dues (o tres) accions que fa pel seu amic, perquè recordi coses del passat i perquè estigui content.
- Un últim grup pot fixar-se amb el circ, amb els diferents números de circ. Després hauran d'explicar si el circ que han vist ells, en d'altres ocasions, s'assembla en el circ que ens mostren avui: quines coses són iguals i quines diferents.

5.3 Després de la representació

Com hem dit abans, les propostes que fem, adapteu-les als vostres nens i nenes, podeu fer-ne de més i de menys: sou vosaltres qui els coneixeu bé i sabeu quin profit podeu treure'n.

1. En tornar a l'escola, i per situar el treball, primer us heu d'assegurar que cadascun dels infants ha entès l'argument, ha seguit el fil de la història.

Per tant us proposem que, amb la participació de tot el grup, refeu el guió de l'obra, **expliqueu entre tots el fil argumental**, el que han captat de la narració. Un cop comprovada la comprensió, iniciem la reflexió.

2. **Els dos personatges protagonistes són avis.** Són molt grans i ja no treballen, només pensen en *abans*, en què feien, què els agradava, amb quines coses ho passaven bé.

Podem parlar dels avis i les àvies dels nostres infants, tant si en tenen com si ja no hi són, segur que poden recuperar la seva vida a través dels pares.

En general, els avis són presents a les famílies i es vinculen amb els néts per la seva condició d'avis, però poques vegades els nens i nenes coneixen la vida de quan eren joves: en què treballaven, què els agradava fer, com vivien, quins amics tenien ...

Aquí teniu una font de múltiples activitats i molt diverses:

- Fer una enquesta als avis i a les àvies dels infants pels conèixer-los millor:

Nom	És l'avi/a de	Any de naixement	Lloc	Estudis	Treball	Aficions

- Fer un buidat dels aspectes de l'enquesta que, en la vostra situació, poden ser rellevants: quants van tenir estudis. A quina edat es van posar a treballar. Tipus de treballs. Aficions i interessos que tenien. En què ocupaven el temps (no hi havia tele). Sobretot fer presents les àvies: segur que han cosit, han brodat ... i moltes no ho consideren rellevant.

- Demanar als avis i àvies que recordin algun record significatiu del seu passat: un que sigui agradable i un altre que recordin de manera desagradable.

- Conserven alguna cosa material i especial: una fotografia, una joguina, un llibre, un conte, algun objecte que col·leccionessin ...? Podem fer una petita exposició: "La vida dels nostres avis i de les nostres àvies"

- Amb les aportacions que aneu tenint podeu fer venir algun avi o àvia a explicar... un conte, una anècdota, una vivència, un joc (i aprendre a jugar-hi), una recepta de cuina...

- Lloc on van néixer: podeu fer esment especial i veure que provenen de llocs diversos (Catalunya ha estat sempre terra de pas: sempre hi ha hagut moviment de població d'un lloc a l'altre) i ajudar a l'alumnat a trencar algun tòpic.

- Per últim, tingueu en compte que, a part dels avis, hi ha besavis i besàvies disposats a explicar i que tenen poques possibilitats de que la seva vida tingui cabuda a l'escola.

Ara és el moment de donar protagonisme als grups que han estat atents en algun aspecte: provoqueu el debat i procureu que el major nombre de nens i nenes hi digui la seva.

3. És el torn del grup que s'ha fixat amb el personatge de l'Anselmo.

Han vist que està malalt. En quins moments o actituds ho demostra. Saben què li passa? Coneixen alguna persona amb aquesta malaltia?

"Alzheimer: és una malaltia que fa perdre la memòria i, segons com, el seny a les persones que la pateixen i els converteix en gent desorientada, despistada ... En definitiva els fa fer moltes rareses..." (1)

La conversa pot variar molt si hi ha algun nen o nens que tingui un familiar o conegut que pateixi Alzheimer, o alguna persona coneguda que treballi amb malalts. Cal aprofitar al màxim el diàleg per donar-la a conèixer a tots i per, si és el cas, fer costat a qui ho necessiti.

"El que va millor als pacients és l'afecte, la tendresa i la paciència de la gent que viu amb ells. Sobretot la paciència..."(1)

Els contes editats per la Fundació "la Caixa" que us citem a la bibliografia, al final, són una bona eina per treballar.

(1) Joles Senell: *La fada de l'Alzheimer*

4. En Fausto, l'amic

Els nens i nenes que han observat més atentament l'actitud d'en Fausto –que els hi hem fet "l'encàrrec" durant la funció- poden començar amb les seves observacions i les seves opinions i anar-s'hi afegint els altres.

Què fa en Faust pel seu amic? Què faríeu vosaltres?

Què és l'amistat? Què representa tenir un bon amic/una bona amiga/una colla d'amics? Què representa ser amic? Què feu vosaltres per tenir – i per conservar - un amic?

"Qui té un amic, té un tresor", diu la dita, però tots sabem d'històries – i de realitats - de decepcions, de petites traïcions, de mentides, del patiment de perdre un amic.

Com en les altres propostes, l'edat dels nens i nenes i les experiències prèvies determinen l'aprofitament, la direcció i la profunditat del debat.

Els més petits poden pensar que tenir amics és una cosa natural, que tothom té amics ... Podeu recordar (sempre hi ha una ocasió per explicar contes!) el conte de "L'aneguet lleig". Podeu generar un joc de rol perquè empatitzin amb el personatge de l'aneguet: que tinguin la sensació de rebuig i d'exclusió.

5. El circ. El món del circ.

Aquí tenim un munt de possibilitats per desgranar.

Els grup de nens i nenes que han estat especialment atents als números de circ de l'obra ens guien: què han vist? Segur que han vist altres circs ... quines semblances i diferències poden ressaltar? Quin número els ha agradat més?... La resta de companys es van afegint a la conversa i van dient-hi la seva.

Propostes:

- En les representacions que feien l'Anselmo i en Fausto recorrien, entre altres coses, a les ombres... podeu donar a conèixer el teatre d'ombres
- Parlar de les professions vinculades al món del circ. Acròbates, malabaristes, ensinistradors d'animals, presentadors, músics, mossos de pista, pallassos, mags... Buscar contes, llibres a la biblioteca que el tema central sigui el circ....

I QUÈ US SEMBLA FER UN CIRC? Fer una representació entre tota la classe? Preparar petits números per parelles o grups de tres, repartir papers (no us oblideu de que cal fer cartells per anunciar-lo, entrades), buscar el vestuari, preparar un decorat ... recordar l'escenografia de l'obra us pot ajudar. Les mestres d'educació física, d'educació visual i plàstica, de música ... tothom hi pot col·laborar, tothom us pot ajudar.

I és clar, caldrà públic. I qui millor que els avis i àvies de tots els nens i nenes!

Publicacions de l'Obra Social Fundació "la Caixa". Departament de Projectes Socials i Assistencials:

Carbó, Joaquim. *L'escarabat de l'avi Quim*. (6 a 12 anys)

Carbó, Joaquim. *L'últim joc de mans*. (6 a 12 anys)

Carbó, Joaquim. *La veïna d'en Miquelet* (6 a 12 anys)

Senell, Joles. *La fada de l'Alzheimer* (6 a 12 anys)

Arànega, Mercè. *La meva àvia és diferent*. (6 a 8 anys)

Aquesta fundació també ha editat una guia per orientar els més petits en la comprensió de la malaltia de l'Alzheimer, *El meu avi és únic*, que actualment està exhaurida i només es troba en biblioteques.

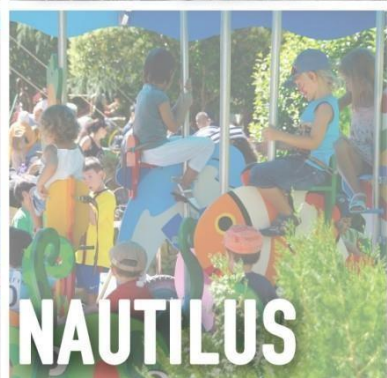
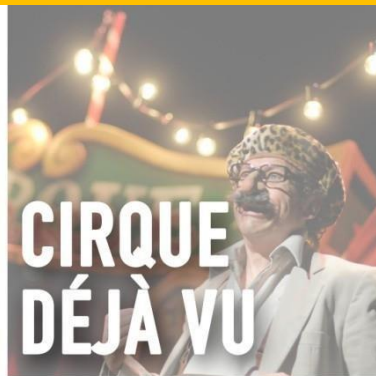
Col·lecció PENSA-HI. Editorial Cruïlla. (Diferents títols)

- *La veritat i la mentida*

- *La felicitat i la tristesa*

www.memoro.org

El banc de la memòria. Es tracta d'una associació constituïda per quatre joves italians que pretén ser això: un banc de la memòria, on persones diferents expliquen records de la seva vida que no volen que es perdin. Hi ha una entrada en català on hi trobareu vides de tot tipus.

PINOCCHIO

COMPANYIA DE COMEDIANTS LA BALDUFA

CARRER DE MÚSIC VIVALDI 12 BX | 25003 LLEIDA

T: +34 973 281 457 | +34 649 985 052

www.labaldufateatre.com | baldufa@labaldufateatre.com

